

Krajský soud v Českých Budějovicích
Zátkovo nábřeží 2
370 84 České Budějovice
ID DS: 832abay

19. 8. 2025

Navrhovatel: politická strana **Volt Česko**
sídlem Na dlouhém lánu 343/34, Vokovice, 160 00 Praha 6
IČO: 17290775, číslo registrace MV-109613-4/OV-2022

Zast.: **Mgr. Eleanor ŠMEJKALOVÁ, advokát**, Ev. č. ČAK: 19987
sídlem Kaprova 42/14, 110 00 Praha 1, IDDS: vracs5at

Správní orgán: **Krajský úřad Jihočeského kraje**
sídlem U Zimního stadionu 1952/2, 370 01 České Budějovice

Registrovaný subjekt: politické hnutí **Stačilo!**
sídlem Václavov 741/12, 671 72 Miroslav,
IČO: 22142631, číslo registrace: MV-141340-4/OV-2024

Ochrana ve věcech registrace

**Návrh na zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne
15. 8. 2025, č.j. KUJCK 94540/2025, o registraci kandidátní listiny
politického hnutí Stačilo!**

*Elektronicky do datové schránky.
Plná moc advokáta tvoří Přílohu č. 1.
Další přílohy dle textu.*

I. Navrhovatel a aktivní legitimace

- 1/ Navrhovatel podal jako politická strana kandidátní listinu ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (dále jen „**Poslanecká sněmovna**“) v roce 2025 v Jihočeském kraji (dále jen „**Volební kraj**“). Správní orgán vydal dne 15. 8. 2025 pod číslem jednacím KUJCK 94531/2025 rozhodnutí o registraci kandidátní listiny Navrhovatele pro volby do Poslanecké sněmovny v roce 2025 ve Volebním kraji (viz *Příloha č. 2*). Navrhovatel je politickou stranou s podanou kandidátní listinou k volbám ve smyslu zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**Zákon o volbách do PČR**“).
- 2/ **Aktivní legitimace Navrhovatele** je dána proto, že Navrhovatel je ve smyslu § 89 odst. 4 zákona 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, politickou stranou, která podala kandidátní listinu ve Volebním kraji a která se domáhá ochrany u soudu ve smyslu § 86 Zákona o volbách do PČR.
- 3/ Navrhovatel se soudní ochrany ve věcech volebních domáhá proto, že registrací kandidátní listiny Registrovaného subjektu pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 2025 došlo k přímému zásahu do Navrhovatelových práv a oprávněných očekávání jako účastníka volební soutěže, spočívající v omezení možnosti Navrhovatele ovlivnit výsledky hlasování, jakož i narušování rovnosti podmínek politické soutěže a její transparentnosti. **Dle Navrhovatele je základem tohoto porušení obcházení aditivní uzavírací klauzule pro koalice v § 49 Zákona o volbách do PČR tím, že Registrovaný subjekt vytvořil s Ostatními stranami (viz níže) nepříznanou koalici za účelem zneužití práva a obejítí této zákonné úpravy pro koalice.** Konkrétní odůvodnění je rozpracováno dále v návrhu.
- 4/ **Lhůta k podání.** K podání tohoto návrhu je dle ust. § 86 Zákona o volbách do PČR lhůta 2 dnů, která počala běžet dnem doručení rozhodnutí domáhat se ochrany u soudu podle zvláštního předpisu Navrhovatelí. Rozhodnutí Správního orgánu ze dne 15. 8. 2025, č. j. KUJCK 94540/2025 (dále jen „**Napadené rozhodnutí**“) bylo doručeno dne 18. 8. 2025 a **Navrhovatel tedy návrh podává v otevřené lhůtě.**

Důkaz:

Příloha č. 2 – Rozhodnutí Správního orgánu o registraci kandidátní listiny Navrhovatele

Příloha č. 3 – Napadené rozhodnutí

II. Registrovaný subjekt

- 5/ Registrovaný subjekt podal kandidátní listinu ve Volebním kraji pro volby do Poslanecké sněmovny v roce 2025. Správní orgán dne 15. 8. 2025 Napadeným rozhodnutím registroval kandidátní listinu Registrovaného subjektu pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu v roce 2025 ve Volebním kraji. Na kandidátní listiny Registrovaného subjektu však nebyli uvedeni jen kandidáti, kteří jsou členy Registrovaného subjektu či nestraníci kandidující za Registrovaný subjekt. Součástí kandidátní listiny Registrovaného subjektu jsou též členové dalších politických stran. Na tomto postupu se Registrovaný subjekt dohodl na celostátní úrovni s následujícími politickými stranami:

- a. **Komunistická strana Čech a Moravy**, se sídlem Politických vězňů 1531/9, 110 00 Praha, IČ 00496936, číslo registrace VSP/1-3076/90 (dále jen „**KSČM**”),
- b. **Sociální demokracie**, se sídlem Hybernská 1033/7, 110 00 Praha, IČ 00409171, číslo registrace AVS/1-83/90 (dále jen „**SOCDEM**”),
- c. **Česká strana národně sociální**, se sídlem Legerova 1854/22, 120 00 Praha, IČ 00442721, číslo registrace VSC/1-754/92 (dále jen „**ČSNS**”),
- d. **Spojení demokraté – Sdružení nezávislých**, se sídlem Lounských 791/10, 140 00 Praha, IČ 26595940, číslo registrace VS-4585/SDR/1-2002 (dále jen „**SD-SN**”),

(společně jako „**Ostatní strany**“, spolu s Registrovaným subjektem též jako „**Dotčené strany a hnutí**“).

- 6/ Pokud jde o předmětnou kandidátní listinu ve Volebním kraji, i zde by měli figurovat členové některé z Ostatních stran. **Volební lídrův hnutí STAČILO! je Kateřina Konečná, dlouholetá členka KSČM a její současná předsedkyně.** Kandidátní listina je však registrována výhradně jako kandidátní listina jediného politického hnutí – Registrovaného subjektu – a nikoliv jako koaliční kandidátní listina s Ostatními stranami. **Přitom v celé třicetileté historii voleb do Poslanecké sněmovny se dosud nikdy nestalo, aby volební lídr kandidoval za jiný politický subjekt, než je ten, který kandidátní listinu oficiálně podává. Vždy šlo o člena dané politické strany, anebo o člena strany tvořící přiznanou koalici** (viz Příloha č. 4). Je vysoce pravděpodobné, že na kandidátní listině Registrovaného subjektu kandidují i další členové Ostatních stran (nebo osoby, které krátce předtím byly jejich členy). Kolik takových kandidátů je, však aktuálně nemůže Navrhovatel s jistotou zjistit. Kandidátní listiny se jmény kandidujících nebyly v průběhu lhůty pro podání tohoto návrhu zveřejněny, proto může Navrhovatel vycházet pouze z veřejně dostupných zdrojů. Jakmile Český statistický úřad či jiný subjekt zveřejní kandidátní listiny, Navrhovatel je obratem soudu doplní a uvede případné další členy Ostatních stran na kandidátní listině.

Důkaz:

Kandidátní listina Registrovaného subjektu ve Volebním kraji – zdvořile žádám, nechť si opatří soud.

Příloha č. 4 – Přehled historie volebních lídrů ve volbách do PS od r. 1996.

- 7/ Navrhovatel má za to, že spojení Ostatních stran s Registrovaným subjektem a jejich společná kandidatura na jedné kandidátní listině je **koalicí**, na kterou se dle § 49 odst. 1 Zákona o volbách do PČR vztahují vyšší procentuální nároky v potřebném počtu získaných hlasů k postupu do prvního skrutinia. Kandidátní listina je však registrována jako kandidátní listina samotného politického hnutí Registrovaného subjektu, a nikoliv koalice. Účelem tohoto návrhu je popsat skutkový stav, ze kterého Navrhovatel vychází a poskytnout právní zhodnocení, proč se dle Navrhovatele jedná o nepřiznanou koalici.

III. Skutkový stav

- 8/ Velké množství osob na kandidátní listině Registrovaného subjektu jsou či krátce před registrací byly členy jiných politických stran či hnutí (zejména Ostatních stran). Tyto strany přitom do voleb samostatně nekandidují. Jedná se o celé skupiny kandidátů,

identifikovatelných jako členové těchto stran, které se rozhodly své zástupce, včetně vedoucích představitelů, „přesunout“ na kandidátku Registrovaného subjektu. Ten měl přitom ještě v březnu t. r. podle médií pouze deset členů.¹

Důkaz:

Příloha č. 5 – Článek z webových stránek Seznam Zprávy ze dne 16. 3. 2025.

- 9/ Tento postup byl zvolen výhradně proto, aby se Dotčené strany a hnutí vyhnuly povinnosti kandidovat jako volební koalice, na niž by dopadala aditivní uzavírací klauzule ve výši 11 % (§ 49 odst. 1 Zákona o volbách do PČR). Registrovaný subjekt kandiduje formálně jako jediné politické hnutí, přičemž na své kandidátky systematicky zařazuje členy čtyř dalších stran. Snaží se tak využít nižší 5% hranici, ačkoli materiálně jde o koalici dle § 31 odst. 1 Zákona o volbách do PČR.
- 10/ Registrovaný subjekt vznikl v říjnu 2024 jako platforma spolupráce více subjektů a přímo navazuje na stejnojmennou **koalici kandidující ve volbách do Evropského parlamentu** v červnu 2024 (viz *Příloha č. 6*).²

Důkaz:

Příloha č. 6 – Přehled kandidatury koalice Stačilo! do voleb do Evropského parlamentu v r. 2024 – printscreen webové stránky programydovoleb.cz.

- 11/ Ve volbách do **krajských zastupitelstev 2024** Registrovaný subjekt nekandidoval jako samostatné hnutí, nýbrž **vždy jako koalice více stran pod označením Stačilo!**. Složení se lišilo kraj od kraje – např. v Plzeňském kraji šlo o koalici KSČM, SD-SN a ČSNS (viz *Příloha č. 7*), v Jihočeském kraji navíc i ČSSD. V krajských volbách se však uplatňuje jednotná 5% klauzule pro všechny subjekty (§ 43 odst. 1 zákona č. 130/2000 Sb.), takže zvýšený práh pro koalice zde nebyl relevantní. **Je zřejmé, že současný formát nepřiznané koalice byl zvolen účelově až pro volby do Poslanecké sněmovny, kde hrozí aplikace 11% hranice. To potvrzují i průzkumy, podle nichž by subjekty samostatně neuspěly.**

Důkaz:

Příloha č. 7 – Přehled kandidatury koalice Stačilo! do voleb do krajského zastupitelstva Plzeňského kraje v r. 2024 – printscreen webové stránky programydovoleb.cz.

i. Spojení Stačilo! s KSČM, SD-SN a ČSNS

- 12/ Dne 15. 1. 2025 byla mezi KSČM, SD-SN a ČSNS uzavřena koaliční dohoda (dále jen „**Memorandum**“), kterou následně veřejně prezentovaly na společné tiskové konferenci. Memorandum stanoví, že strany budou kandidovat na společných kandidátkách, čímž mají posílit své volební šance. Zároveň se zavázaly nekandidovat samostatně a podporovat hnutí Stačilo!.³ Memorandum také obsahuje společnou politickou deklaraci a byť se do jisté míry snaží vyhnout se slovním formulacím naznačujícím, že se jedná o koaliční spolupráci,

¹Klikatelný odkaz: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/volby-do-poslanecke-snemovny-stacilo-nema-lidi-clenu-je-jen-deset-dobrovolniku-pry-tisice-271777>

² Klikatelný odkaz: <https://programydovoleb.cz/volby/evropske-volby/161/strana/163>

³Klikatelný odkaz: <https://plkr.kscm.cz/cs/aktualne/aktuality/tiskova-konference-predstavitelu-politickeho-hnuti-stacilo-k-volbam-do-poslanecke>

již sama skutečnost, že bylo Memorandum uzavřeno, a to coby dohoda na úrovni zúčastněných stran dokazuje, že se o **materiální koalici jedná**.

Důkaz:

Příloha č. 8 - Printscreen z webových stránek KSČM o TK k přijetí memoranda ze dne 16. 1. 2025

Příloha č. 9 – Veřejná část memoranda hnutí Stačilo!, KSČM, SD-SN a ČSNS (ke stažení na: <https://plkr.kscm.cz/cs/aktualne/aktuality/tiskova-konference-predstavitele-politickeho-hnuti-stacilo-k-volbam-do-poslanecke>)

- 13/ Ilustrativní je též tisková zpráva KSČM, v níž se uvádí: „Zároveň chci zdůraznit, že *hnutí STAČILO! je otevřené všem lidem, kteří chtějí skutečnou změnu. Na našich kandidátkách jsou nejen nezávislé osobnosti, ale i zástupci několika stran, které se rozhodly spojit své síly v zájmu lepší budoucnosti.*“⁴ Tato formulace je výmluvná – kdyby se vztahovala jen k jednotlivcům, muselo by být použito vztažné zájmeno „kteří“, nikoliv „které“, jak text užívá. Jazykově se tedy jasně odvolává na **celé politické strany**, nikoliv na jednotlivce. To potvrzuje, že nešlo o jednotlivce vstupující individuálně na kandidátku, ale o **institucionální spolupráci stran jako šlo KSČM, SOCDEM, ČSNS a SD-SN**. Kromě toho kandidují na čelných pozicích za KSČM (a tedy v rámci Registrovaného subjektu) významní představitelé této strany (jak je průkazné z webových stránek dostupných na násl. odkazu: <https://www.stacilo.cz/>):

- a. **Moravskoslezský kraj – č. 1 Kateřina Konečná**, předsedkyně KSČM
- b. **Olomoucký kraj – č. 1 Vladimír Urbánek**, zastupitel kraje a člen KSČM.
- c. **Ústecký kraj – č. 1 Jaroslav KOMÍNEK**.
- d. **Pardubický kraj – č. 1 Roman ROUN**.
- e. **Liberecký kraj – č. 1 Stanislav MACKOVÍK**.

Tyto nominace nejsou náhodné – jde o systematickou nominaci klíčových postav strany, kdy **kandidátní listiny Registrovaného subjektu tzv. vede 5 prominentních členů z KSČM z celkového počtu 14 volebních krajů**, což ještě více potvrzuje koaliční povahu kandidatury skrze Registrovaný subjekt.

- 14/ Společné postupy dotčených stran nejsou omezeny jen na nominace kandidátů. Jak vyplývá z Memoranda i z veřejných vyjádření, probíhá též koordinace programových stanovisek a příprava společné kampaně. Pokud by šlo pouze o individuální kandidáty, nebylo by možné, aby se účastnili tvorby programu či rozhodování o marketingové a finanční strategii. To je možné pouze tehdy, pokud spolupracují celé strany jako institucionální partneři.
- 15/ Úzké propojení mezi Registrovaným subjektem a KSČM má i ekonomickou rovinu. Podle

⁴ Klikatelný odkaz:

<https://web.archive.org/web/20250624133136/https://www.kscm.cz/cs/aktualne/aktuality/10525/>

Seznam Zpráv, cit: „na kampaň pro letošní sněmovní volby si hnutí Stačilo! půjčilo 30 milionů korun, za zápůjčku ručí budovou KSČM v Brně.“⁵. Výroční zpráva Stačilo! za rok 2024 přitom uvádí, že hnutí mělo na konci roku téměř nulové finanční prostředky. Zajištění dluhu Registrovaného subjektu nemovitostí ve vlastnictví KSČM dokládá, že mezi oběma subjekty existuje nejen personální a programová, ale i ekonomická vazba. Nejedná se tedy o situaci, kdy by Registrovaný subjekt na své kandidátní listiny pouze zahrnuje kandidáty KSČM jako jednotlivce, ale o **zcela evidentní koaliční dohodu na úrovni samotných politických stran a hnutí, která má navíc jasnou ekonomickou dimenzi**. Pokud se KSČM a Registrovaný subjekt navzájem ekonomicky podporují, znamená to, že oba spolupracují jako volební koalice.

Důkaz:

Příloha č. 10 – Tisková zpráva z webových stránek KSČM ze dne 16. 5. 2025

Příloha č. 11 – Článek z webových stránek Seznam Zpráv ze dne 16. 5. 2025

Příloha č. 12 - Výroční zpráva hnutí Stačilo! za rok 2024

- 16/ Na koaliční charakter spolupráce poukazuje i role Kateřiny Konečné, předsedkyně KSČM (jedné z Ostatních stran), která je hlavní tvář kampaně Registrovaného subjektu. Její dominantní vyobrazení na webu www.stacilo.cz i na propagačních materiálech ukazuje, že prezentace se netýká samostatného hnutí, ale všech spolupracujících stran. Tyto materiály tak představují propagaci nepřiznané koalice.

Důkaz:

Příloha č. 13 – Vybrané screenshoty z webových stránek

- 17/ Také Alena Dernerová (předsedkyně SD-SN) hovoří o sjednocování a společném cizelování programu Registrovaného subjektu: „*Takže zatím nejsou oblasti, kde bychom nedospěli k nějaké shodě, ale program se cizeluje, ještě na něm pracujeme.*“⁶

Důkaz:

Příloha č. 14 – Rozhovor s předsedkyní strany Spojení demokraté – sdružení nezávislých (SD-SN) Alenou Dernerovou ze dne 29. 1. 2025

- 18/ O tom, že o vstupu do „koalice“ Stačilo! bylo třeba hlasovat a rozhodnout na úrovni samotné politické strany (nikoliv jednotlivých osob) hovoří i článek z Deníku N ze dne: „*ČSSD Jiřího Paroubka nevstoupí do koalice STAČILO!, její vstup odmítla Česká strana národně sociální (ČSNS). Podle předsedy ČSNS Michala Klusáčka k tomu měla strana hned*

⁵ Klikatelné odkazy: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-stacilo-si-na-volebni-kampan-pujcilo-30-milionu-korun-ruci-budovou-kscm-276870>;

<https://web.archive.org/web/20250624133136/https://www.kscm.cz/cs/aktualne/aktuality/10525/>

⁶ Klikatelný odkaz: <https://www.iportal24.cz/featured/dernerova-nevadi-mi-ze-jsem-v-jednom-hnuti-s-kscm-dulezita-je-shoda-na-principech/>

několik důvodů. Podle memoranda koalice musí se vstupem dalších subjektů souhlasit všechny zakládající strany.“⁷

Důkaz:

Příloha č. 15 – Článek z webových stránek Deníku N ze dne 17. 1. 2025

ii. Okolnosti spojení se SOCDEM

- 19/ Dohoda o společné kandidatuře mezi Registrovaným hnutím a SOCDEM, nazvaná „Memorandum k volbám do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2025“ (dále jen „**Memorandum SOCDEM**“) ze dne 21. 7. 2025.⁸

Důkaz:

Příloha č. 16 - Memorandum SOCDEM (neveřejný dokument)

- 20/ V čl. 4 Memoranda SOCDEM se SOCDEM výslovně zavázala, že nebude v nadcházejících volbách do Poslanecké sněmovny kandidovat samostatně ani v jiné formě koalice. Tato dohoda byla veřejně prezentována a její účinky se projeví v tom, že čelní představitelé SOCDEM obsadili přední místa na kandidátkách Registrovaného subjektu:
- a. **Jana Maláčová, předsedkyně SOCDEM** – 1. místo kandidátní listiny v HL. m. Praze
 - b. **Lubomír Zaorálek, statutární místopředseda SOCDEM** – 2. místo kandidátní listiny v Moravskoslezském kraji.
 - c. **Jiří Nedvěd, místopředseda SOCDEM** – 1. místo kandidátní listiny v Karlovarském kraji.
 - d. **Zbyněk Šimbera** – 2. místo kandidátní listiny v Ústeckém kraji.
- 21/ Podle dostupných informací má být na kandidátních listinách Registrovaného subjektu zařazeno více než 30 zástupců SOCDEM. To samo o sobě svědčí o intenzivní a systematické spolupráci mezi oběma subjekty, která přesahuje pouhé nominace jednotlivých osobností. Kandidátní listiny zatím nebyly oficiálně zveřejněny, a proto Navrhovatel tuto skutečnost nemůže v dané fázi řízení plně ověřit; uvedený počet však odpovídá veřejným vyjádřením představitelů SOCDEM i Registrovaného subjektu.
- 22/ Podpisem Memoranda SOCDEM přijala závazek prosazovat program Registrovaného subjektu, který zahrnuje i referendum o vystoupení Česka z NATO a EU či návrh na zrušení Senátu. Registrovaný subjekt tyto postoje dlouhodobě zastává a vtělil je i do volebního programu, cit.: „*Umožníme občanům rozhodnout o účasti v EU a NATO.*“ (viz Příloha č. 18). Sociální demokracie přitom až do letošního roku zastávala stanoviska zcela opačná – v programu Víze 2035⁹ se výslovně uvádí (viz bod 324), že NATO „*je nyní hlavním pilířem naší*

⁷ Klikatelný odkaz: <https://denikn.cz/minuta/1629372/>

⁸ Klikatelný odkaz: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/volby-do-poslanecke-snemovny-alternativa-k-fialove-asocialni-vlade-stacilo-schvalilo-dohodu-se-socdem-282075>

⁹ Klikatelný odkaz: <https://socdem.cz/vize-socdem-pro-cesko-2035/>

bezpečnosti“ a že **Czexit** je „*politický i ekonomický nesmysl*“ (viz úvod části „*Zahraniční politika a obrana*“). Memorandum SOCDEM tedy představuje zásadní posun a doklad, že SOCDEM se programově přizpůsobila požadavkům Registrovaného subjektu a KSČM.

Důkaz:

Příloha č. 17 – Politická deklarace Stačilo!

Příloha č. 18 – Printscreen příslušných bodů z Vize SOCDEM pro Česko 2035 (dostupné z: <https://socdem.cz/vize-socdem-pro-cesko-2035/>)

- 23/ Sama předsedkyně SOCDEM Jana Maláčová veřejně prohlašuje, že by podpořila uskutečnění referenda o vystoupení z NATO a EU, byť by osobně hlasovala proti. Současně uvedla, že Registrovaný subjekt bude prosazovat sociální program SOCDEM. To ukazuje, že programová dohoda funguje obousměrně: SOCDEM přebírá požadavky Registrovaného subjektu, zatímco Registrovaný subjekt přejímá prvky programu SOCDEM. Taková koordinace, kdy si strany navzájem ustupují a sladují své programy, je typickým znakem koaliční spolupráce. Podle čl. 4, odst. 3 písm. b) stanov SOCDEM je každý člen povinen „*řídít se programem SOCDEM a svou činností a vystupováním plnit politiku SOCDEM*“. Volební program včetně postoje k EU a NATO byl přijat demokratickým procesem uvnitř strany. Pokud se tedy SOCDEM jako celek připojila k Memorandu s Registrovaným subjektem a přijala programové body s tímto v přímém rozporu, nelze takový krok vykládat jako svévolný obrat několika osobností. Jedná se o institucionální rozhodnutí celé strany, což dále potvrzuje, že spolupráce má povahu koaliční dohody.
- 24/ Koaliční charakter spolupráce potvrzuje i finanční rovina. SOCDEM se zavázala uhradit až 3 miliony korun za místa na kandidátních listinách Registrovaného subjektu, což odpovídá zákonnému maximu. Jak uvedl místopředseda SOCDEM Lubomír Zaorálek: „*Zákon přesně stanovuje, že můžeme přispět maximálně třemi miliony. A to je suma, kterou poskytneme.*“¹⁰ Takový finanční závazek představuje přímou podporu společné kandidatury a je dalším důkazem, že spolupráce má povahu institucionální koaliční dohody, nikoli pouhého zařazení jednotlivých kandidátů.

Důkaz:

Příloha č. 19 – Stanovy SOCDEM, čl. 4, odst. 3 písm. b)

Příloha č. 20 – Článek z webových stránek Seznam Zprávy ze dne 6. 8. 2025

iii. Propagace a společná kampaň Dotčených stran a hnutí

- 25/ Dotčené strany a hnutí vystupují v předvolební kampani jednotně a používají marketingové materiály, které zobrazují jejich vrcholné představitele pod značkou Registrovaného subjektu, zejména patrná je dominance předsedkyně KSČM Kateřiny Konečné. V průběhu letošního roku se Dotčené strany a hnutí prezentovaly společně na volebních mítincích, předvolebních debatách i na plakátech tak, jako to činí opravdové koalice.

¹⁰ Klikatelný odkaz: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/volby-do-poslanecke-snemovny-tri-miliony-nehceme-dat-v-socdem-se-neshodnou-kolik-penez-daji-stacilo-283217>.

Důkaz:

Příloha č. 21 – Marketingové materiály Dotčených stran a hnutí.

- 26/ Volební sdružení Dotčených stran a hnutí materiálně naplňuje všechny charakteristiky koalice. Samy tyto strany opakovaně uvádějí, že se jedná o „společný projekt“, který má **„společný program, společný cíl a jedno vedení“**. Pokud by skutečně šlo jen o zařazování jednotlivých členů na kandidátní listiny Registrovaného subjektu, takto široká koordinace by nebyla potřebná ani možná. Na webových stránkách SOCDEM v tiskové zprávě ze dne 21. 7. 2025 se navíc výslovně uvádí, že **„SOCDEM bude kandidovat za Stačilo!“** (viz Příloha 23).¹¹ Tímto výrokem sama strana potvrzuje, že nejde o individuální účast jednotlivých kandidátů, ale o institucionální rozhodnutí celé strany kandidovat v rámci projektu Stačilo!. V témže příspěvku SOCDEM zdůrazňuje, že **„programová shoda mezi oběma subjekty dosahuje 90 %“** a že Stačilo! již dnes **„spojuje KSČM, ČSNS, SD-SN, Moravany i nezávislé odborníky“**. Spolupráce je tedy od počátku představována veřejnosti jako součást širšího volebního bloku, nikoli jako činnost jednoho samostatného hnutí.
- 27/ Výslovné proklamace o „jednom vedení“ a „společném cíli“ mají přitom zásadní význam. **Jedná se o pojmové znaky koalice.** Pokud strany samy sebe a veřejnosti prezentují jako jednotný blok, je zjevné, že materiálně vystupují v postavení koalice. Tím se zásadně liší od běžné situace, kdy se politické hnutí rozhodne zařadit na svou kandidátku několik osob z jiných stran – zde jde totiž o soustavný, organizovaný a programově i organizačně potvrzený postup několika politických stran a hnutí, které kandidují fakticky společně. Taková prezentace, potvrzená vlastními vyjádřeními Dotčených stran i SOCDEM, tedy jednoznačně dokládá, že nejde o samostatné politické hnutí, nýbrž o nepřiznanou koalici skrývajíc se pod jedním formálním subjektem.
- 28/ Registrovaný subjekt proto nefunguje jako svébytné politické hnutí, ale jako **účelově vytvořený zastřešující subjekt, jehož skutečným cílem je umožnit společnou kandidaturu několika politických stran do Poslanecké sněmovny v roce 2025.** Tyto strany přitom nadále samostatně existují a Registrovaný subjekt **supluje funkci volební koalice** – vykazuje totiž všechny její definiční znaky: **společný název, společný program i faktické sdílení kandidátních míst.** Předseda hnutí STAČILO! Daniel Sterzik otevřeně prohlásil, že hnutí vzniklo proto, aby **„sjednotilo levici“**.¹² Pokud je skutečně cílem sjednocení, pak volební zákon nabízí pouze dvě transparentní možnosti: sloučení všech stran do jedné, anebo vytvoření standardní koalice. To, co činí Registrovaný subjekt, je ovšem třetí, zákonem nepředpokládaná cesta – tvářit se navenek jako sjednocení, ale právně vystupovat jako jediné hnutí, a tím se vyhnout 11% uzavírací klauzuli, která se na koalici vztahuje.

¹¹ Klikatelný odkaz: <https://socdem.cz/akt-aktuality/zadny-levicovy-hlas-nepropadne-socdem-bude-kandidovat-za-stacilo/>

¹² Tamtéž.

Důkaz:

Příloha č. 22 – Tisková zpráva z webových stránek SOCDEM ze dne 21. 7. 2025

- 29/ Tento závěr potvrzuje i samotná dikce volebního zákona. Podle § 31 odst. 1 totiž „za kandidátní listinu podanou koalicí se považuje ta, kterou všechny společně kandidující politické strany a politická hnutí jednoznačně na kandidátní listině jako koaliční označí, uvedou, kdo je členem koalice, a stanoví její název.“ Rozdíl mezi kandidaturou samostatné strany a koalice se dále promítá v § 32: u samostatné strany či hnutí je třeba u kandidáta uvést pouze základní osobní údaje a stranickou příslušnost (§ 32 odst. 1 písm. c)), zatímco u koalice navíc i údaj, **kteřá konkrétní strana či hnutí kandidáta navrhlo** (§ 32 odst. 1 písm. f)). Zákonodárce tím jasně vyjádřil, že podstatným znakem koalice je, že jednotliví kandidáti nejsou zapisováni jen rozhodnutím jediné strany, ale nominováni jednotlivými subjekty koalice na základě jejich vzájemných dohod a pravidel. Právě tento mechanismus je patrný i u Registrovaného subjektu. Ilustrativní je výrok předsedy Daniela STERZIKA z 11. 8. 2025: „Suše proto konstatuji, že pan Vojtěch Filip nebyl ze strany KSČM na kandidátku nominován.“¹³ (iDNES.cz). Sám Sterzik tak nepřímo potvrzuje, že kandidáti Registrovaného subjektu jsou nominováni jednotlivými stranami, tedy přesně tak, jak to zákon spojuje s koalicemi – a nikoli s jedním samostatným hnutím.

Důkaz:

Příloha č. 23 – Článek z webových stránek iDnes.cz ze dne 11. 8. 2025

- 30/ Jde tedy o typickou situaci „ani ryba, ani rak“ – formálně se jedná o jedno hnutí, fakticky však o koalici. V pohádkové nadsázce o chytré horáckyni by se dalo říci: ani oblečená, ani nahá; ani pěšky, ani na voze. Takto „nepřiznaná“ koalice se snaží získat výhody obou režimů, ale dělá vše pro to, aby se vyhnula nevýhodám, které ale jiné přiznané koalice trpět musí.
- 31/ Z uvedeného je zřejmé, že spolupráce Ostatních stran s Registrovaným subjektem naplňuje všechny znaky nepřiznané volební koalice, a to nejen na základě jejich programových a organizačních dohod, ale i zjevné ekonomické provázanosti. Formát byl zvolen účelově právě proto, aby se tyto subjekty vyhnuly povinnosti čelit 11% aditivní uzavírací klauzuli dle § 49 Zákona o volbách do PČR, již by v režimu řádné koalice pravděpodobně nebyly schopny překročit.

IV. Spojování politických stran a dosavadní judikatura

- 32/ K pojmu koalice a jejímu vytvoření se již v minulosti vyjadřoval Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 28. května 1996, sp. zn. I. ÚS 127/96 (dále jen „**Nález 127/96**“). V Nálezu 127/96 Ústavní soud konstatoval, že Ústřední volební komise (ani jiný státní či výkonem veřejné moci pověřený orgán) nemá právo určovat, zda spojení stran je koalicí či nikoliv. Zároveň poukazuje na to, že legislativě nejsou stanoveny veřejnoprávní podmínky pro vznik a činnost koalic a zákonodárce neměl zřejmě v úmyslu do vytváření (volebních) koalic veřejnoprávně zasahovat.

¹³ Klikatelný odkaz: https://www.idnes.cz/volby/vojtech-filip-daniel-sterzik-stacilo-kandidatka.A250811_123400_volby_tty

33/ Nález 127/96 je v tomto návrhu podstatné zmínit, nicméně Navrhovatel se domnívá, že není vhodné jej pro rozhodnutí o tomto návrhu bez dalšího použít z následujících důvodů:

- a. V rámci Nálezu 127/96 se jednalo o svévolné rozhodnutí Ústřední volební komise, ke kterému neměla příslušnou pravomoc;
- b. Před samotnou registrací kandidátních listin **došlo ke sloučení daných dvou politických stran**, které tímto zanikly a vznikla nová strana, která již kandidovala jako samostatný subjekt. Ke sloučení došlo dle zprávy ČTK 3. prosince 1995,¹⁴ viz též citace z Nálezu 127/96: „*Ze spisu je patrné, že stěžovatel je politickou stranou ve smyslu zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, která vznikla sloučením bývalé Liberální strany národně sociální a bývalé strany Svobodných demokratů.*”;
- c. Zatímco v Nálezu 127/96 se jednalo o kandidaturu jedné strany, která vznikla sloučením dvou stran před podáním samotné kandidátní listiny, v případě Dotčených stran a hnutí se nejedná o to, že by se všechny sloučily v jeden subjekt. Nadále vystupují jako pět politických subjektů, které budou existovat a nedojde k jejich sloučení. Zároveň spojení hned pěti stran a hnutí je zásadnějším zásahem do rovnosti politické soutěže oproti posuzování existence koalice u jedné politické strany, která vznikla sloučením dvou politických stran.
- d. V úpravě správního práva došlo od doby vydání Nálezu 127/96 k zásadním změnám. Zákonem č. 204/2000 Sb. došlo k novelizaci § 7 Zákona o volbách do PČR, kdy od té doby je dle § 7 odst. 2 činnost volebních orgánů výkonem státní správy. Proto se na činnost těchto orgánů, není-li upraveno jinak, aplikují i jiné právní normy, zejména zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**Správní řád**“). Zatímco Nález 127/96 tedy musel konstatovat, že není stanovena pravomoc Ústřední volební komise, v dnešní úpravě je Správní orgán jako volební orgán zavázán postupovat tak, aby zjistil skutečný stav věci (zásada materiální pravdy v § 3 Správního řádu), a to v rozsahu s požadavky ust. § 2 Správního řádu. Dle § 2 odst. 4 Správního řádu: „*Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu...*” Správní orgán je též nyní vázán zásadou vyšetřovací v § 50 Správního řádu, tedy aby zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. Podklady pak správní úřad hodnotí podle své úvahy (§ 50 odst. 4 Správního řádu). Právní úprava je tedy zásadně jiná než v době vynesení Nálezu 127/96, kdy Ústřední volební komise k tomuto neměla příslušnou pravomoc, což se týkalo též konstatování o vzniku koalice;
- e. S přechozími body souvisí též to, že od vydání Nálezu 127/96 uplynulo téměř 30 let. Za tu dobu došlo jak k proměně politické reality, tak k rozvoji judikatury týkající se volebních koalic. Ústavní soud se opakovaně vyjadřoval k otázce aditivní uzavírací klauzule i dalších náležitostí společné kandidatury více politických

¹⁴Klikatelný odkaz: <https://zpravodajstvi.ecn.cz/ENV/VOLBY/PROFILY/SD.HTM>.

subjektů. Především aktuální politický vývoj zároveň přinesl nové poznatky o způsobech spojování politických stran a o praxi společných kandidatur, které nebyly v době vydání uvedeného nálezu zřetelné jako nyní, a to především v kreativité některých politických subjektů za účelem obcházení aditivních uzavíracích klauzulí.

- 34/ Další právní posouzení týkající se Nálezu 127/96 a jeho pojetí koalic je možné nalézt v bodech 46/ a násl.
- 35/ Otázkou spojování politických stran se dále zabýval Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 14. 11. 2017 č.j.: Vol 57/2017–24 (dále jen „**Usnesení NSS 57/2017**“). Usnesení NSS 57/2017 v bodě 26. stanoví: „*Podání koaliční kandidátní listiny je **společným úkonem dvou či více politických stran či hnutí**. Vytvoření takové koalice vychází z **dohody na úrovni stran či hnutí**, která se odrazí v podání kandidátní listiny označené jako koaliční ze strany společně kandidujících stran či hnutí. **Od toho je třeba lišit situace, kdy samostatně kandidující strana na své kandidátní listině uvede člena jiné politické strany, jelikož jde o situaci, pro kterou plně postačí domluva této strany a člena jiné politické strany. Nejde o dohodu na úrovni více politických stran.***”
- 36/ Usnesení NSS 57/2017 stanovuje důležitý poznatek, kdy politická strana může na své kandidátní listiny umisťovat i členy jiných politických stran (bod 25): „*Lze rovněž konstatovat, že politické strany nejsou limitovány v tom, zda na kandidátní listině, kterou podávají, uvedenou výhradně své členy nebo i osoby, které nejsou členy žádné strany, případně členy jiné politické strany...*” Jak však zároveň upozornil, koaliční kandidátní listiny jsou společným úkonem dvou či více politických stran, tedy **jednají-li společně politické strany v souladu s jejich dohodou na úrovni stran či hnutí, a ne pouze politická strana s konkrétními jednotlivci, pak lze takovou kandidaturu považovat za koaliční.**
- 37/ V Usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 8. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 2/14 (dále jen „**Usnesení ÚS 2/14**“) se plénium zabývalo významem uzavíracích klauzulí v rámci voleb, v daném případě 5% hranice pro postup politické strany do prvního skrutinia u voleb do Poslanecké sněmovny. Již Nejvyšší správní soud dle Ústavního soudu konstatuje, že (bod 10.): „*uzavírací klauzule slouží k ochraně před „přemnožením“ politických stran*”. K opodstatnění této uzavírací klauzule (a analogicky k uzavíracím klauzulím pro koalice) pak v bodě 23. uvádí: - „*je připuštěno jisté omezení diferenciace při rozdělování mandátů; - cílem voleb není pouze vyjádření politické vůle jednotlivých voličů a pořízení jen diferencovaného zrcadlového obrazu politických postojů voličů, **nýbrž volby a volební systém musí mít na zřeteli i schopnost přijímat taková rozhodnutí na základě vůle parlamentní většiny; - z hlediska principu reprezentativní demokracie je přípustné zabudovat do volebního mechanismu určité integrační stimuly.***”

V. Právní posouzení k návrhu

- 38/ Část IV. slouží primárně k uvedení kontextu předchozích rozhodnutí týkajících se koalic. Navrhovatel považuje za zásadní uvést, že obdobný případ nepřiznaných koalic nebyl v rámci českého soudního systému dosud uspokojivě řešen. V uvedených rozhodnutích

(zejména Nález 127/96 a Usnesení NSS 57/2017) byly řešeny případy, kdy se fakticky jednalo o kandidaturu jedné politické strany, případně o účast jednotlivých členů jiné strany na kandidátní listině. Z minulosti známe i případy, kdy strana kandidovala „s podporou“ jiných subjektů, nebo kdy byly strany transparentně sdruženy do koalic (např. koalice SPOLU ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2021). Současný stav však představuje kvalitativně novou situaci: účelové spojení více politických subjektů pod značkou Registrovaného subjektu, které má obejít uzavírací klauzuli pro koalice a popřít její účel. Registrovaný subjekt odevzdal kandidátní listiny, na nichž figurují nejen jeho členové, ale i přední představitelé čtyř dalších politických stran (zejména KSČM, SOCDEM, SD-SN a ČSNS). Tito zástupci obsazují čelní pozice kandidátních listin včetně lídrů krajských kandidátek. Fakticky se tedy nejedná o kandidaturu jednoho subjektu, ale o sdílenou kandidaturu pěti politických stran pod zastřešující značkou Registrovaného subjektu. Dotčené strany a hnutí se zavázaly, že nebudou kandidovat samostatně, že budou prosazovat společný program a že se vzájemně podpoří (viz body 13/ a 20/ návrhu). Samotný předseda Registrovaného subjektu veřejně přiznal, že cílem je „sjednotit levici“ a poskytnout zastřešující platformu pro více stran. Tím de facto deklaruje, že Registrovaný subjekt nefunguje jako samostatné hnutí, ale jako prostředník koordinované účasti více stran ve volbách. Pokud se chtějí spojit, mají dvě legitimní cesty – buď vytvořit klasickou koalici, nebo se sloučit do jediné strany. Volba třetí cesty – „ani koalice, ani jedna strana“ – představuje typický případ obcházení pravidel, kdy jsou formálně oblečeni i neoblečeni, aby se vyhnuli přísnějším podmínkám pro koalice. V důsledku může dojít k tomu, že se do Poslanecké sněmovny dostanou zástupci pěti různých stran, aniž by získali podporu odpovídající přísnějším pravidlům pro koalice. To přímo odporuje integračnímu účelu aditivních klauzulí.

- 39/ Dotčené strany a hnutí se na společné kandidatuře a umístění svých členů na kandidátních listinách Registrovaného subjektu dohodly v rámci memorand o spolupráci. Nejde o jednotlivé dohody mezi kandidátem a jednou stranou, ale o systematické jednání hned pěti subjektů na úrovni stran. Jak je uvedeno již v bodě 22/ návrhu v kontextu Usnesení NSS 57/2017, právě toto jednání naplňuje charakteristiku koaličních kandidátních listin. Nepřiznanou koalici tedy nelze označit za individuální kandidaturu některých členů, ale za společnou kandidaturu více stran a hnutí, tj. koalici.
- 40/ Je možné připustit, že koalice nese určité nevýhody, které shrnuje **nález Ústavního soudu ze dne 2. února 2021, sp. zn. Pl. ÚS 44/17 v bodě 174** (dále jen „**Nález ÚS 44/17**“). Patří mezi ně např. stejné limity na financování kampaně, stejný vysílací čas v ČRo a ČT či shodná plocha pro volební plakáty.
- 41/ Součástí Nálezu ÚS 44/17 je též konstatování v bodě 170: „*Předseda senátského klubu Občanské demokratické strany tak v rozpravě uvedl: „Není přece možné, aby se strany spojily k tomu, že, obrazně řečeno, podlejou latku, kterou jiní musí přeskočit...”*“. Na to Ústavní soud reaguje v bodě 171. tvrzením: „*Z hlediska Ústavního soudu se tento názor opírá o nepochybný požadavek rovnosti v přístupu k voleným funkcím a rovnosti šancí politických stran, kdy menší politická strana může být „vytažena“ do Poslanecké sněmovny velkou stranou (viz volby z roku 1996). Z hlediska ústavního však tuto možnost (rovnost) může využít každá menší politická strana a i to je součástí politické soutěže. Tato*

argumentace však neobstojí v testu proporcionality zásahu do rovnosti šancí politických stran a legitimacy volebního výsledku. Dle Navrhovatele však právě případ, kdy je menší strana (konkrétně její přední zástupci typu předseda) vytažena do Poslanecké sněmovny nepřiznanou koalicí, je zmiňovaným zásahem do rovnosti šancí politických stran. **Tedy Ostatní strany se nechtějí nechat „vytáhnout“ do Poslanecké sněmovny přes rizikové kvórum 11 %, ale volí nelegitimní „vytažení“ přes bezpečné kvórum 5 %, což už do rovnosti šancí zasahuje.**

- 42/ Přísnější 11% uzavírací klauzule stanovená pro koalice může být v konkrétních případech pro koalice výhodná i nevýhodná. V případě Registrovaného subjektu a Dotčených stran je však zřejmé, že jejich společná podpora se podle průzkumů dlouhodobě pohybuje kolem 8 %, tedy pod hranicí 11 %. Transparentní koalice by tak měla minimální šanci na vstup do Poslanecké sněmovny. Volba formátu Registrovaného subjektu proto představuje účelový pokus, jak se vyhnout přísnější klauzuli a využít nižší 5% kvórum. Jde tedy o zjevné obejítí zákona a popření jeho smyslu.
- 43/ Přesto lze 11% klauzuli v obecné rovině považovat spíše za spravedlivou: **jednotlivé strany by jinak musely samostatně překonat 5% hranici.** Pokud se spojí, zákon po nich žádá poměrně nižší součet podpory. Dotčené strany se však rozhodly hledat výjimku a obejít pravidla. Jejich postup připomíná fotbalový zápas, ve kterém jeden tým chytá míč do ruky, kdykoliv je to pro něj výhodné, zatímco ostatní, včetně Navrhovatele, poctivě hrají jen nohama a snaží se chránit férovost hry.
- 44/ Uzavírací klauzule pro koalice byla opakovaně přezkoumána Ústavním soudem a i přes výhrady a úpravy zůstala (po opětovném přijetí zákonodárcem) zachována, a to primárně za účelem omezení tříštění politických sil v Poslanecké sněmovně, které by bylo způsobilé práci zákonodárce v dalším volebním období značně ztěžovat, jak konstatuje Usnesení ÚS 2/14 (viz bod 37/ návrhu).
- 45/ V obecné rovině je nutno konstatovat, že absence definice koalice v legislativě nebyla zejména v Nálezu 127/96 vysvětlena vhodně. Dle Navrhovatele se totiž nejedná o záměrnou absenci veřejnoprávní regulace koalice, ale o nezáměrné opomenutí zákonodárce v rámci právní úpravy koalice.
- 46/ Pokud bychom přijali výklad vycházející z Nálezu 127/96 Sb., podle něhož by rozhodnutí o kandidování ve formě koalice záviselo pouze a výhradně na vůli kandidujících politických subjektů (bez ohledu na materiální naplnění charakteristik koalice), znamenalo by to zjevnou protiústavní mezeru v zákoně. Takový stav by vedl k flagrantnímu narušení politické soutěže a rovnosti příležitostí politických subjektů při účasti ve volbách. **Nelze považovat za přípustné, aby naplnění hypotézy, která má za následek uplatnění přísnější právní úpravy (dispozici), bylo v oblasti politické soutěže ponecháno výhradně na vůli samotného politického subjektu účastnického se této soutěže. V opačném případě by docházelo k absurdní situaci, kdy by právě tento subjekt rozhodoval o tom, zda se na něj určité přísnější ustanovení volebního zákona vůbec použije.** Jednalo by se o stejně absurdní situaci, jako kdyby ve fotbalovém zápase byli hráči jednoho z týmů zároveň rozhodčími pro daný zápas. Ačkoli lze do jisté míry od politických subjektů očekávat čestné jednání, právní úprava politické soutěže – včetně volebních zákonů, Ústavy ČR a Listiny

základních práv a svobod – existuje mimo jiné proto, aby chránila demokratické právní zřízení a rovnost šancí politických subjektů především pro případy, kdy některé subjekty politické soutěže čestně nejednají.

- 47/ **Teleologický výklad § 49 Zákona o volbách do PČR potvrzuje i úmysl zákonodárce vyjádřený v důvodové zprávě** k zákonu č. 189/2021 Sb., kterým se mění Zákon o volbách do PČR, kde je k aditivní uzavírací klauzuli uvedeno: „*Aditivní klauzule pro koalice bude obnovena v podobě, která platila do roku 2000.... Smyslem navrhované konstrukce je korigovat situace, kdy více partnerům postačí pro zastoupení v Poslanecké sněmovně méně hlasů, než kolik by jim stačilo v případě, kdy by kandidovali samostatně, avšak v podobě, která je ústavně konformní. Současně je sledován legitimní cíl zabránění přílišné fragmentaci Poslanecké sněmovny, která by mohla vést k její omezené funkčnosti.*” Uzavírací klauzule tedy zjevně měla zamezit neomezenému spojování stran a stanovit vyšší kvórum pro vstup do Poslanecké sněmovny. Záměrem nebylo dát kandidujícím stranám vybrat, zda chtějí mít náročnější se do Poslanecké sněmovny dostat tím, že koalici přiznají. Jedná se tak o zjevně neústavní mezeru v zákoně, kterou zákonodárce nemohl při vzetí v potaz všechny okolnosti chtít v zákoně záměrně ponechat.
- 48/ **Kdyby zákonodárce chtěl nechat rozhodnutí o vzniku koalice čistě na tom, zda se strany za koalici označí, či nikoliv, bez ohledu na naplnění materiálních charakteristik koalice, nestanovil by pro ně vyšší uzavírací klauzule. Ty jasně ukazují, že cílem je zabránit spojování stran výhradně za účelem snadnějšího překonání běžné pětiprocentní hranice pro vstup do prvního skrutinia a následné fragmentace zastoupení lidu v Poslanecké sněmovně.**
- 49/ Systematický výklad Zákona o volbách do Poslanecké sněmovny rovněž potvrzuje, že úmyslem zákonodárce bylo podřídít koalice přísnějším pravidlům. Ustanovení § 31 odst. 1 vymezuje, že volebními stranami jsou politické strany a hnutí, jejich koalice a nezávislí kandidáti. Je tedy zřejmé, že zákonodárce počítá pouze s těmito třemi kategoriemi volebních subjektů. Neexistuje kategorie „jiného sdružení stran“ mimo režim koalice. V návaznosti na to pak § 49 upravuje aditivní uzavírací klauzuli právě pro koalice. Jestliže by bylo přípustné, aby se několik politických stran a hnutí spojilo pod „zastřešující značkou“ jedné z nich a vydávalo se za samostatný subjekt, znamenalo by to faktické vytvoření čtvrté kategorie volebních stran, kterou zákonodárce výslovně nepřipustil. Takový výklad by byl v rozporu se systematickou zákona a s účelem § 49, který má bránit tomu, aby se více subjektů dostalo do Poslanecké sněmovny pod příznivějšími podmínkami než jako přiznaná koalice.
- 50/ **Logickým důsledkem přijetí výkladu, že tvoření koalic je čistě na rozhodnutí stran, by byla efektivní nadbytečnost aditivních uzavíracích klauzulí** upravených v § 49 Zákona o volbách do PČR, jelikož ji strany začnou obcházet tvorbou nepřiznaných koalic, aby nemusely dosahovat těchto vyšších uzavíracích klauzulí pro koalice. Tuto obavu vyjádřil již JUDr. Antonín Procházka ve svém disentaním stanovisku k Nálezu Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 42/2000: „*Ponechání sčítací klausule s velkou pravděpodobností povede k tomu, že budou kandidovat nikoli výslovně, nýbrž tzv. skryté koalice (viz např. volby do NR na Slovensku v roce 1999), což ohrozí transparentnost celého volebního procesu a může v budoucnu vyvolávat značné komplikace v oblasti politického systému*”

(viz vývoj v SDK na Slovensku).”

- 51/ K popisované situaci sice došlo až o více jak 20 let později, nicméně dle Navrhovatele se jedná přesně o případ kandidátní listiny Registrovaného subjektu spolu s kandidáty domluvenými přímo s Ostatními stranami. Je zjevné, že pokud kandidátní listiny dosáhnou alespoň přibližně počtu hlasů z předvolebních průzkumů,¹⁵ dostanou se do Poslanecké sněmovny zástupci hned čtyř politických stran a hnutí z kandidátních listin Registrovaného subjektu jako samostatně kandidujícího politického hnutí. Kdybychom pokračovali v této logice dále, mohla by v příštích volbách kandidovat politická strana, která by spolupracovala s devíti dalšími stranami a následně by z jedné kandidátní listiny byli v Poslanecké sněmovně zástupci deseti politických stran. **Tento stav zcela odporuje pohledu Ústavního soudu na význam uzavíracích klauzulí a možnosti omezení diverzifikace politického zastoupení (viz bod 37/ návrhu) a záměru zákonodárce (viz body 47/a 48/).**
- 52/ **Spojení Dotčených politických stran a hnutí je nepřiznanou koalicí, která nebyla přiznána jen z důvodu obejití aditivní uzavírací klauzule § 49 Zákona o volbách do PČR. Jedná se o obcházení zákona a zneužití práva, jež je zakotveno v článku 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“): „Při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.”** **Dovodíme-li teleologický výklad § 49 Zákona o volbách do PČR,** jeho smyslem bylo zjevně stanovit vyšší uzavírací klauzule pro koalice, tedy politické strany, které kandidují společně (zvláště vzhledem k tomu, že na jiných místech zákon neposkytuje koalici odlišná práva od samostatně kandidujících stran).
- 53/ **Pokud jde o mezery v zákoně a dotváření práva, nabízí k tomuto východisko nález Ústavního soudu ze dne 11. 9. 2024, sp. zn. Pl. ÚS 23/24 (dále jen „Nález 23/24“) v bodě 35:** „...základní předpoklad dotváření považuje existenci kvalifikovaného nedostatku v právní úpravě, tzv. mezery v zákoně. Někdy ji vymezuje přímo jako tzv. protiplánovou neúplnost zákona... Snoubí-li se však jasný jazykový význam a průkazný úmysl historického zákonodárce, jde o počáteční vědomou mezeru v zákoně, pro kterou právo dotvářet zpravidla nelze... Dotváření může v takové situaci připadat v úvahu pouze při významné změně společenských podmínek nebo souvisejících částí právního řádu...” **V daném případě nepřiznané koalice je tedy možno usuzovat, že došlo k významné změně společenských podmínek oproti záměru zákonodárce v rámci Zákona o volbách do PČR. Tedy že zákonodárce nepočítal s tím, že bude tímto způsobem docházet k obcházení uzavírací klauzule a tedy i zákona.** V tomto kontextu je též vhodné připomenout bod 38 daného nálezu: „Dospěje-li soud k tomu, že zákonodárce požadavkům plynoucím z ústavního pořádku nedostál a že rozpor interpretací překlenout nelze, je jeho povinností řízení přerušit a předložit věc k posouzení Ústavnímu soudu (čl. 95 odst. 2 Ústavy).”
- 54/ Účelovost ilustrují i volební výsledky Dotčených stran a hnutí z posledních let. KSČM,

¹⁵Např. průzkum agentury STEM pro CNN Prima News ze dne 10. 8. 2025 (Zdroj: https://www.idnes.cz/volby/volby-stem-pruzkum-ano-spolu-volby.A250810_112323_volby_svm)

jakožto nejvýraznější subjekt, v parlamentních volbách 2021 získala pouze 3,6 % hlasů, SOCDEM dokonce jen 4,6 %. V následných volbách do Evropského parlamentu v roce 2024 pak kandidatura ve společném uskupení Stačilo! přinesla dohromady jen 9,6 % hlasů, tedy opět pod hranici aditivní 11% klauzule. Průzkumy z roku 2025 navíc ukazují, že Registrovaný subjekt spolu s Ostatními stranami se drží okolo 8 % preferencí. Je tedy patrné, že jednotlivě ani společně by tyto strany nebyly schopny překročit zákonný limit 11 % pro koalice. Právě proto se rozhodly pro obcházení zákona prostřednictvím účelového zastřešujícího hnutí, které kandiduje jako samostatný subjekt a vystupuje pod společným programem. **Porušení principu férové politické soutěže však nastává tehdy, když se menší strany vyhnou přísnějším pravidlům pro koalice tím, že se skrytě spojí s výrazně silnějším partnerem. Vzniká tak nepřiznaná koalice, která usiluje o vstup do Poslanecké sněmovny bez toho, aby musela čelit vyšší uzavírací klauzuli a prokázat tedy odpovídající podporu voličů.**

- 55/ **Toto obcházení navíc zasahuje i do rovnosti ve financování politických stran.** Dle předchozích volebních výsledků a průzkumů by Ostatní strany nejspíše nedosáhly ani na hranici pro alespoň minimální finanční příspěvek na úhradu volebních nákladů, který je v § 86 Zákona o volbách do PČR stanoven na 1,5 % hlasů z celkového počtu platných hlasů. Tímto tedy mohou menší strany získávat na základě dohody s kandidující stranou finanční příspěvek, na který by standardně neměly nárok proto, že by nezískaly dostatečnou podporu voličů. To v kombinaci s možností obejít uzavírací klauzule pro koalice dává možnost získávat finanční příspěvky i řadě menších stran, které by na ně standardně neměly nárok, což pak značně poškozuje malé strany kolem této hranice, které kandidují samostatně a nezískají žádné finanční plnění od větší politické strany, se kterou by se nepřiznaně spojily.
- 56/ **Navrhovatel se tedy vytvořením nepřiznané koalice Dotčených stran a hnutí cítí poškozen na svých právech zejména tím, že dochází k porušení rovnosti účastníků politické soutěže, což je základní rys demokratické politické soutěže ve smyslu článku 5 Ústavy a článku 22 Listiny. Dle Navrhovatele je spojení Dotčených stran a hnutí účelově vytvořená nepřiznaná koalice, jejímž primárním cílem je obcházení zákona a zneužití práva, zejména v rámci obejít uzavírací klauzule pro koalice ve smyslu § 49 Zákona o volbách do PČR. Toto jednání je v rozporu s teleologickým výkladem a úmyslem zákonodárce vyjádřeným i v důvodové zprávě vzhledem k uzavírací klauzuli pro koalice (viz bod 47/ návrhu). Dotčené strany a hnutí spolu uzavřely memorandum o spolupráci na úrovni stran, kdy přímo jednotlivé strany určily své zástupce na kandidátní listiny (tedy nikoliv jednotlivci), společně se tyto strany a hnutí prezentují, vystupují a dle postavení na kandidátních listinách je jejich cílem, aby se zástupci všech čtyř stran dostali do Poslanecké sněmovny. Jak ostatně samy Dotčené strany a hnutí deklarují, jejich cílem je spojení všech vlasteneckých hlasů (bod 23/ návrhu a Příloha č. 18). **Dotčené strany a hnutí tedy jednají a vystupují jako koalice, jen se za koalici neprohlásily, jelikož se chtějí vyhnout vyšší aditivní uzavírací klauzuli.** Ohledně nepřiznané koalice lze užít citaci z nálezu Ústavního soudu ze dne 5. listopadu 2018, sp. zn. III. ÚS 4072/17 (bod 16.): „Lze uvést příklad abdukce podle známého anglického rčení o něčem, co se projevuje jako kachna, tak jí také zpravidla bude (If it looks like a duck, swims like a duck, and quacks like a duck, then it probably is a duck).”**

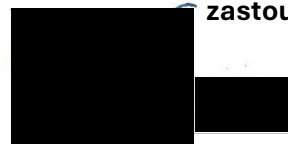
VI. Závěr a petit

- 57/ Kandidátní listina Registrovaného subjektu je obcházením zákona u nepřiznané koalice s Ostatními stranami, což přímo zasahuje do práv na rovnou politickou soutěž pro Navrhovatele. Z tohoto důvodu je tedy Navrhovatel aktivně legitimován k podání tohoto návrhu. Krajský úřad jako volební orgán je povinen posoudit návrh na registraci v souladu se Zákonem o volbách do PČR a aditivní uzavírací klauzulí pro koalice v § 49 odst. 1 Zákona o volbách do PČR.
- 58/ Ohledně nákladů řízení v rubrikované věci Navrhovatel v souladu s ust. § 93 odst. 4 SŘS navrhuje rozhodnout tak, jak je uvedeno v petitu pod II.
- 59/ Navrhovatel navrhuje, aby soud vydal toto

u s n e s e n í:

- I. **Rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 15. 8. 2025, č.j. KUJCK 94540/2025, o registraci kandidátní listiny politického hnutí Stačilo! pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 3. a 4. října 2025, se ruší.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

politická strana Volt Česko
zastoupena

Mgr. Eleanor ŠMEJKALOVOU, advokátem